

Eturauhassyövän sädehoito

Sädehoito on syövän paikallinen hoitomuoto, jossa annettava säteily tuhoaa syöpäsoluja. Sädehoitoa voidaan antaa eturauhasen alueelle, ja tarvittaessa sitä ympäröiviin lantion imusolmukkeisiin tai eturauhasen poiston jälkeen leikkausalueelle. Sädehoito suunnitellaan niin, että mahdolliset haittavaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä. Sädehoito on turvallista, tarkkaan suunniteltua ja hyvin varmistettua.

Sädehoidon suunnittelu

- Ennen hoidon aloitusta on lääkärin vastaanotto, jossa keskustellaan jokaiselle potilaalle yksilöllisestä hoitosuunnitelmasta. Vastaanotolle voi ottaa lähiomaisen tai ystävän mukaan.
- Suunnittelukuvaukset (magneetti- ja tietokonetomografiakuvaus) tehdään sädehoidon annossuunnitelmaa varten. Valmistautumisesta kuvauksiin tulee erillinen ohje.
- Sädehoidon lääkäri, röntgenhoitaja ja fyysikko tekevät suunnittelukuviin sädehoidon annossuunnitelman. Suunnittelussa päätetään hoitoannos ja hoitokertojen määrä.

Miten sädehoitoa annetaan?

- Hoito kestää kerrallaan noin 15 minuuttia.
- Sädehoito kestää noin 4-8 viikkoa. Suunnitteluvaihe kestää 1-2 viikkoa.
- Kuvauksen ja hoidon ajan ollaan makuuasennossa. Hoidon aikana ei saa liikkua. Röntgenkuvien avulla tarkistetaan, että sädehoito kohdistuu juuri oikeaan kohtaan.
- Sädehoidon aikana potilas on hoituhuoneessa ja hoitaja viereisessä huoneessa, josta hänellä on näkö- ja kuuloyhteys hoituhuoneeseen.
- Hoidon aikana ei tunnu kipua, eikä potilaasta lähde säteilyä hoidon jälkeen.
- Hoitajat keskustelevat tarvittaessa potilaan kanssa sädehoitoon liittyen mm. sädehoidon haittavaikutuksista, ja niiden hoitamisesta. Lähiomainen tai ystävä voi osallistua keskusteluun.

Millaisia haittavaikutuksia sädehoidolla voi olla?

- Haittavaikutukset ovat hyvinkin yksilöllisiä ja ilmaantuvat yleensä noin 2–3 viikon kuluttua hoidon aloittamisesta.

- Sädehoito vaikuttaa myös terveisiin soluihin, joten se voi aiheuttaa haittavaikutuksia hoidettavalla alueella. Tavallisimpia haittavaikutuksia ovat vatsan ”kurina”, lisääntynyt ulostamisen ja virtsaamisen tarve, ilmavaivat, ripuli, ärsytys peräaukossa, ja kirvely virtsatessa. Haittavaikutuksia voidaan kuitenkin hoitaa.

Mitä sädehoidon jälkeen?

- Sädehoitajakson viimeisellä viikolla lääkärin vastaanotolla selvitetään jatkohoito ja seuranta.